

Fra: Tax Justice Network – Norge

Oslo, 31. januar 2012

Til: Finansdepartementet
v/ postmottak@fin.dep.no

Høringssvar – Forslag til bestemmelser om land-for-land-rapportering

Vi viser til høringsbrev fra Finansdepartementet om forslag til bestemmelser om land-for-land-rapportering (LLR) av 7.12.2011. Dette er høringsvaret fra Tax Justice Network – Norge (TJN-N).

Det er positivt at Finansdepartementet på flere områder jobber aktivt for å komme skatteparadisenes hemmelighold til livs. Gjeldende høringsbrev gir sterke signaler om at Finansdepartementet tar problemstillingen på alvor.

Ulovlig kapitalflukt og skatteunndragelse utgjør en stor trussel for inntektsgrunnlaget i alle land. Ulovlig kapitalflukt er penger fra korrupsjon og kriminalitet, samt utbytte av lovlig virksomhet som ikke oppgis til beskatning. Beregninger viser at den årlige ulovlige kapitalflukten fra utviklingsland er \$1.260 milliarder. Den største andelen av ulovlig kapitalflukt, 60-65%, er såkalt «kommersiell» og foregår i multinasjonale selskaper. Over halvparten av dette skattejukset (54,7 %) kommer fra feilprising i forbindelse med intern selskapshandel. Dette er også en utfordring for Norge: Det er beregnet at Norge mister 7,5 milliarder² i skatteinntekter årlig fra multinasjonale selskaper.

LLR er et viktig verktøy for å komme denne «kommerielle» kapitalflukten til livs. Den formen for LLR som ligger i Finansdepartementets er imidlertid rettet mot problemet korrupsjon. Forslaget er godt for å dekke denne problemstillingen, men korrupsjon utgjør kun 3 prosent³ av den ulovlige kapitalflukten. Derfor ønsker TJN-N en mer *utvidet* rapportering enn den formen for LLR som departementet foreslår.

Den utvidede LLR⁴ er spilt inn til EUs høringsprosess i 2010 av blant andre det internasjonale TJN, TJN-N og en rekke andre aktører, blant andre Global Policy Forum Europe (Tyskland), KLP (Norge), Plateforme Paradis Fiscaux et Judiciaires (Frankrike) og ti amerikanske investeringsinstitusjoner og rådgivere.

Den utvidede LLR tilsvare forslaget fra Publish What You Pay som Finanstilsynet allerede har gjennomgått. Dette tar til orde for at nøkkeltall skal oppgis for hvert land et selskap opererer i. I tillegg skal alle næringer inkluderes i rapporteringskravet, og utvinningsindustrien og finansnæringen må behandles spesielt. TJN - N finner det underlig at Finanstilsynet konkluderer med at de foreslåtte opplysningene ikke er praktisk mulig å fremskaffe. Brev fra Skattedirektoratet av 26. august 2011 sier tvert om at en slik rapportering ikke vil medføre store kostnader for selskapene. Dataene som etterspørres i LLR er data som selskapene har eller bør ha tilgjengelig internt.

¹ Kar, D., & Curcio, K. (2011) (alle tall i avsnittet)

² Balsvik, R., Jensen, S., Møen, J., & Tropina, J. (2009). *Kunnskapsstatus for hva økonomisk forskning har avdekket om flemasjonale selskapers internprising i Norge*

³ Baker, R. (2005)

⁴ <http://taxjustice.blogspot.com/2010/12/country-by-country-reporting-tjn.html>

Dette forslaget må ses opp mot den pågående kampen for åpenhet i skatteparadis. Det er svært vanskelig å få innsyn i selskapers transaksjoner ved å etterspørre informasjon fra skatteparadisene. TransOcean-saken⁵ fra 2011 omtales som norgeshistoriens største skattesak og tok hele syv år å etterforske. Dette var på grunn av selskapets utstrakte bruk av datterselskap i skatteparadis.

Hemmelighold i skatteparadis illustreres godt i TJN sin Hemmeligholdsindeks⁶. Her synliggjøres graden av hemmelighold i hvert skatteparadis og disse er rangert i henhold til en vektning av pengestrømmene gjennom dem. Graden av hemmelighold er blant annet utarbeidet på grunnlag av i hvor stor grad skatteparadisene har lovgivning som beskytter selskapenes hemmelighold.

Utvidet land-for-land-rapportering vil være et verktøy som dessverre kun vil løse noe av problemet, da det ikke krever endring i skatteparadisenes hemmeligholdslovgivning. Slike endringer har vært forsøkt gjort gjennom internasjonalt samarbeid, men med liten effekt. Men LLR vil gi en bedret allmenn transparens og skattemyndighetene innsikt i hvordan selskapene innretter seg uten at de må varsle omfattende kontrolltiltak. En slik rapportering vil kunne målrette innsatsen mot virksomheter som er spesielt aggressive i sin bruk av selskapsstrukturering som indikerer illojalitet i forhold til norske skatteregler.

Kravet om utvidet LLR har sitt opphav i den store mengden kapital som tappes fra utviklingsland. En innføring av utvidet LLR i Norge vil være et stort steg frem: publiseringen av nøkkeltall vil gjøre det enklere for fattige land med lite ressurser å se hvilke selskap de skal etterforske, og i hvilken ende de kan starte etterforskningen. Men vestlige land taper også store skatteinntekter på skattejukset. TransOcean-saken viser at selv Norge som et av verdens rikeste land makter å gjennomføre effektiv etterforskning. De riktige verktøyene er ikke på plass.

Utvidet LLR er et slikt viktig verktøy som vil ha svært stor effekt for å sikre unødvendig og ulovlig kapitalflukt både fra fattige, men også rike land. Vi mener Regjeringen bør jobbe for en utvidet LLR i EU og legge ut en utvidet LLR på høring.

Med vennlig hilsen

Sigrid Klæboe Jacobsen
Styreleder i Tax Justice Network – Norge

⁵ <http://www.dn.no/energi/article2166791.ece>

⁶ <http://www.taxjustice.no/ressurser/guide-til-hemmeligholdsindeksen-2011/>